Hoe begeleid je jongeren met een taakstraf?

‘Je voegt iets toe aan het leven van de jongeren’

Jaarlijks krijgen duizenden jongeren uit heel Nederland een taakstraf. Ze moeten zich dan een bepaald aantal uren inzetten voor de maatschappij. Zo’n taak kan op allerlei manieren ingevuld worden. Maar één ding is altijd cruciaal: goede begeleiding. Daarom koppelt de Raad voor de Kinderbescherming gestrafte jongeren aan taakstrafbegeleiders. Bijvoorbeeld in dierenopvangcentra. ‘Ook de lastige gevallen krijgen we weer op het rechte pad.’

Bij Dierenopvangcentrum Tholen is mede-eigenaar Cok Verhoek veel bezig met het welzijn van dieren. Maar ook met het welzijn van mensen: hij werkt al sinds 1983 met moeilijk opvoedbare jongeren en begeleidt bij het dierenopvangcentrum al zestien jaar jongeren met een taakstraf. ‘Hoeveel ik er tot nog toe begeleid heb? Toch al snel zo’n vijftienhonderd. En 98 procent heeft zijn straf succesvol afgerond.’

Andere ervaringen

‘Goede matching is essentieel voor een succesvolle taakstraf’, stelt Cok. Coördinatoren taakstraffen van de Raad voor de Kinderbescherming weten dat ook. Zij zoeken daarom passende werkplekken én begeleiders voor jongeren. Cok staat bij de Raad bekend als iemand die geschikt is voor jongeren die wat ‘lastiger’ zijn.
Vroeger werkte Cok als buschauffeur, trambestuurder en opsporingsambtenaar. Allemaal banen die

‘Ik veroordeel de jongeren niet. Dat heeft de rechter al gedaan.’

hem veel inzicht gaven in het menselijk gedrag. ‘Nu ik een dierenopvangcentrum run, zie ik veel overeenkomsten tussen mensen en dieren. Bijvoorbeeld dat 80 procent van het gedrag aangeleerd is, beïnvloed door de omgeving door de jaren heen. Bij jongeren zie ik vaak direct dat bepaalde problemen een oorzaak hebben in de thuissituatie of in de omgeving waarin iemand opgroeit. En het is vaak het aangeleerde gedrag, niet het karakter van de jongeren zelf, dat maakt dat ze moeilijk aan te sturen zijn.’

Gelijk niveau

Sommige ‘taakstraffers’ die bij Cok terechtkomen, hadden eerst een andere werkplek. ‘Daar slaagden ze niet’, zegt Cok. ‘Ze luisterden bijvoorbeeld niet naar hun begeleiders.’ Maar naar hem luisteren ze wel. ‘Ik praat op gelijk niveau met hen. Ik behandel ze niet alsof ze een straf moeten uitzitten, maar gewoon alsof ze collega’s zijn.’ Lastige jongeren komen vaak uit een vervelend milieu, waar ze weinig of geen positieve aandacht krijgen, verkeerde vrienden hebben of al een vorm van gedragsproblematiek hebben. ‘Deze jongeren hebben bijsturing nodig. Krijgen ze dat niet, maar alleen bevelen? Dan gaan ze met de hakken in het zand. En ja, dan luisteren ze niet.’ De kunst is volgens Cok om goed naar hén te luisteren. En om ze dan te laten zien dat ze weliswaar iets fout hebben gedaan, maar niet slecht zijn. Dat hun gedrag oorzaken heeft waar zij niet per se schuld aan hebben. Maar dat ze wel zelf kunnen veranderen. ‘Dan dring je tot ze door. En dan kan een taakstraf voor alle betrokkenen zelfs heel aangenaam worden.’

Jezelf kennen

De jongeren draaien volwaardig mee bij de dierenopvang. Ze bouwen bijvoorbeeld hokken, maken schoon en als ze er *feeling* voor hebben mogen ze met de dieren bezig. ‘Maar zie hen niet alleen als extra hulp’, waarschuwt Cok. ‘Ze zijn er om iets te leren. En daar moet je hen bij begeleiden. Bij mij leren ze bijvoorbeeld over zichzelf na te denken, maar ook praktische zaken; dingen waar ze hun hele leven wat aan hebben, zoals tillen zonder last te krijgen van je rug.’

Als taakstrafbegeleider moet je met jongeren kunnen en willen omgaan, stelt Cok. En je moet de passie hebben om jongeren een tweede kans te geven. ‘Het kan best uitdagend zijn. Maar die uitdaging is de moeite waard. Goede taakstrafbegeleiders helpen jongeren echt vooruit; ze voegen wat toe aan hun leven. En dragen daarmee bij aan de maatschappij. Bovendien: van uitdagingen leer je zelf ook, als begeleider. Je groeit ervan als mens.’ Zo leerde Cok om jongeren het voordeel van de twijfel te geven. ‘Als je ze met vertrouwen benadert, komen ze veel sneller weer op het goede pad. En dat is het doel. Veroordelen heeft de rechter al gedaan. Nu verdienen ze een nieuwe kans.’

‘De jongeren hebben iets fout gedaan, maar ze zijn niet per se slecht.’

Ook taakstrafbegeleider worden?

Jongeren met een taakstraf hebben goede taakstrafbegeleiders nodig. Ook in jouw regio. Benieuwd hoe jij en jouw organisatie kunnen helpen om jongeren een tweede kans te geven? Kijk op wordtaakstrafbegeleider.nl voor meer informatie. Daar vind je ook de contactpersoon voor jouw regio. Die kun je altijd e-mailen of bellen; hij of zij beantwoordt graag je vragen!